

บทที่ 5

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล การพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ ในสถานศึกษาขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพระนครศรีอยุธยา 3 แห่ง ได้แก่ โรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีวังค์ และโรงเรียนวัดลาดระโห่ง ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 4 ชั้น ดังนี้ คือ

ชั้นที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก 3 แห่ง : โรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีวังค์ และโรงเรียนวัดลาดระโห่ง

ชั้นที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก 3 แห่ง : โรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีวังค์ และโรงเรียนวัดลาดระโห่ง

ชั้นที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการทดลองใช้แนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก 3 แห่ง : โรงเรียนวัดท่าใหม่

ชั้นที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลการใช้แนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก 3 แห่ง : โรงเรียนวัดท่าใหม่

ชั้นที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก 3 แห่ง : โรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีวังค์ และโรงเรียนวัดลาดระโห่ง

วันที่ 11 มิถุนายน 2548 ผู้วิจัยได้เชิญผู้บริหารสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 2 ท่าน และศึกษานิเทศก์ จำนวน 1 ท่าน จัดประชุมเพื่อนำเสนอสภาพปัญหาการบริหารงาน 4 งานหลัก ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานบุคคล การบริหารงานบริหารทั่วไป การบริหารงานงบประมาณ ในสถานศึกษาขนาดเล็กที่เป็นปัญหาและอุปสรรค แลกเปลี่ยนแนวคิดในการพัฒนาสถานศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สถานศึกษาขนาดเล็กเป็นสถานศึกษาที่มีนักเรียนตั้งแต่ 1-120 คน ในการบริหารจัดการมีสภาพการดำเนินการ ปัญหาในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน ได้แก่ 1) ด้านปริมาณและคุณภาพของบุคลากร ได้แก่ ครูไม่ครบชั้นเรียน ครูมีภารกิจทั้งด้าน

งานบริหารและด้านการจัดการเรียนการสอน ครูขาดความถนัดและทักษะในวิชาที่สอนและสอนไม่ตรงตามสาขาวิชา 2) ด้านอาคารสถานที่ สถานศึกษาขนาดเล็กโดยทั่วไปจะมีสภาพอาคารที่เก่าชำรุดทรุดโทรม ขาดห้องปฏิบัติการและอาคารประกอบ 3) ด้านวิชาการ พบว่า ในการจัดการเรียนการสอนยังขาดเอกสาร ตำราเรียน สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา และยังพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เมื่อกับสถานศึกษาขนาดกลางและขนาดใหญ่ 4) ด้านงบประมาณ พบว่า สถานศึกษาขนาดเล็กจะได้รับการจัดสรรงบประมาณต่ำกว่าสถานศึกษาขนาดใหญ่ และปัญหาด้านการขาดแคลนวัสดุ ครุภัณฑ์ในการจัดการเรียนการสอน 5) ด้านชุมชน พบว่า ชุมชนโดยรอบสถานศึกษาผู้ปกครองส่วนใหญ่มีการศึกษาไม่สูง และมีฐานะค่อนข้างยากจน ผู้ปกครองมีการอพยพย้ายถิ่นฐานเพื่อประกอบอาชีพจำนวนมาก และปัญหาด้านการขาดความร่วมมือกับทางสถานศึกษา

จากสภาพการดำเนินการและสภาพปัญหาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันของสถานศึกษาขนาดเล็กนำไปสู่ความต้องการเพื่อพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาขนาดเล็ก ได้แก่ 1) ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำ มีความรู้ ความสามารถ 2) บุคลากรครูที่มีความรู้ความสามารถตรงตามสาขาวิชาที่ต้องการ 3) อัตราครูที่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน 4) แหล่งเรียนรู้ภายในสถานศึกษา ได้แก่ ห้องสมุด และห้องปฏิบัติการต่าง ๆ 5) อาคารสถานที่ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน สะดวกและปลอดภัย 6) งบประมาณในการบริหารจัดการที่เพียงพอ 7) สื่อการเรียนการสอน วัสดุ ครุภัณฑ์ ในการจัดการเรียนการสอนที่เพียงพอและทันสมัย 8) ความร่วมมือจากชุมชนในการสอดส่องดูแลและมีส่วนร่วมในกิจกรรมของสถานศึกษา

จากสภาพปัญหาและความต้องการของสถานศึกษาขนาดเล็ก ทำให้ได้ข้อสรุปว่าสถานศึกษาขนาดเล็ก เป็นสถานศึกษาที่ยังขาดความพร้อมในหลาย ๆ ด้าน ดังนั้นเพื่อเป็นการแก้ปัญหาและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการให้เป็นไปตามมาตรฐานทางการศึกษาและเพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีความเสมอภาคและทัดเทียม ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษา และครูในสถานศึกษาขนาดเล็กจึงจะต้องเป็นผู้ที่มีความขยัน อดทน เสียสละและมีความมุ่งมั่นที่จะระดมความร่วมมือจากทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษาทั้งมีการใช้ทรัพยากรร่วมกันอย่างประหยัดและคุ้มค่า

วันที่ 8 สิงหาคม 2548 ผู้วิจัยดำเนินการลงพื้นที่ในสถานศึกษาขนาดเล็กทั้ง 3 แห่งเพื่อศึกษาสภาพบริบททั่วไปของสถานศึกษา โรงเรียนวัดท่าใหม่ และโรงเรียนวัดลาดกระโงง โรงเรียนวัดศรีวังค์ เพื่อศึกษาและเก็บรวบรวมข้อมูลสภาพบริบทของสถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง โดยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสาร จากการสังเกตและการสัมภาษณ์ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครองและนักเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า สถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง

มีสภาพบริบทที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน อันได้แก่ เป็นสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลถึงระดับชั้นประถมศึกษา มีจำนวนนักเรียน ตั้งแต่ 1-120 คน เปิดสอน 8 ห้องเรียน มีครูในสถานศึกษา 6-7 คน สถานศึกษาตั้งอยู่ใกล้บริเวณวัด ประชากรส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ วัดมีบทบาทในการสนับสนุนด้านการศึกษา ประชากรในชุมชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม และรับจ้างด้านการบริหารจัดการสถานศึกษา พบว่า มีการกำหนดเป้าหมาย การดำเนินการโดยเน้นที่ตัวผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม มีทักษะการคิดวิเคราะห์ เรียนรู้จากแหล่งเรียนรู้ และเรียนรู้อย่างมีความสุข ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน จากการสำรวจข้อมูลการประเมินคุณภาพการศึกษาระดับชาติในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2547 พบว่า คะแนนเฉลี่ยอยู่ในระดับต่ำและร้อยละของผู้เรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับพอใช้ ในส่วนของปัญหาด้านการบริหารจัดการของสถานศึกษามีลักษณะที่คล้ายกัน ได้แก่ 1) งบประมาณสนับสนุนไม่เพียงพอทำให้เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอน 2) ปัญหาขาดแคลนบุคลากร 3) บุคลากรมีวุฒิไม่ตรงตามสาขาที่สอนและขาดทักษะในการใช้เทคโนโลยี ซึ่งส่งผลกระทบต่อจัดการเรียนการสอน 4) ขาดการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียนอย่างจริงจัง 5) ขาดการกำกับติดตาม ประเมินผล ตามนโยบาย และเป้าหมายอย่างต่อเนื่อง

วันที่ 5 กันยายน 2548 ผู้วิจัยได้เชิญ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน ของสถานศึกษาทั้ง 3 แห่ง ทำการสนทนากลุ่ม ประเด็นสภาพปัญหาและความต้องการพัฒนาการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษา โดยใช้วิธีการสนทนากลุ่มแสดงความคิดเห็น (รายชื่อปรากฏในภาคผนวก ง) ผู้วิจัยพบว่า สถานศึกษาจัดให้มีแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน เช่น ห้องสมุด ห้องคอมพิวเตอร์ สวนสมุนไพร แต่ไม่มีการวางแผนการใช้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และขาดการประเมินผลการใช้ บันทึกการใช้แหล่งเรียนรู้เป็นบางครั้ง แต่ส่วนใหญ่ไม่บันทึก มีการจัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้ แต่ไม่มีการสำรวจอย่างจริงจัง สถานศึกษามีความต้องการที่จะส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยการจัดตั้งงบประมาณในการนำนักเรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ ในรอบปีการศึกษาที่ผ่านมา และยังพบว่า สถานศึกษามีนโยบายสนับสนุนส่งเสริมให้ครูใช้แหล่งเรียนรู้ แต่ครูที่ใช้ประโยชน์จากแหล่งเรียนรู้มีน้อย ขาดงบประมาณมาสนับสนุนในการนำนักเรียนไปศึกษาแหล่งเรียนรู้ และการปรับปรุงแหล่งเรียนรู้ภายในโรงเรียน สถานศึกษายังขาดการจัดทำแผนการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ ชุมชนยังไม่มีส่วนร่วม และที่สำคัญยังขาดการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง

ผู้วิจัยทำการจัดบันทึกปัญหาในลักษณะคล้ายคลึงกันได้ดังนี้ 1) ครูผู้สอนมองเห็นว่าการใช้แหล่งเรียนรู้เป็นเรื่องยุ่งยาก เสียเวลา 2) ขาดการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ล่วงหน้า 3) บุคลากรมีจำนวนน้อย 4) ขาดงบประมาณสนับสนุน 5) ขาดการติดตามประเมินผลการใช้แหล่งเรียนรู้

จากสภาพปัญหาที่มีลักษณะคล้ายคลึงกันของสถานศึกษาขนาดเล็กนำไปสู่ความต้องการเพื่อพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ได้แก่ 1) ชุมชนควรได้มีส่วนร่วม ใ้การสนับสนุนด้านภูมิปัญญาท้องถิ่นและแหล่งเรียนรู้ 2) สถานศึกษาควรจัดทำแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ และจัดทำคู่มือการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ 3) สถานศึกษาควรจัดทำโครงการสำรวจแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา

จากสภาพปัญหาและความต้องการดังกล่าว ผู้บริหารสถานศึกษา ครู กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้วิจัย จึงมีข้อสงสัยเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ ที่เหมาะสมกับสถานศึกษาขนาดเล็กว่าควรมีลักษณะอย่างไร เมื่อได้นำแนวทางไปทดลองใช้สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กแล้ว ผลของการใช้แนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กเป็นอย่างไร ผู้บริหารสถานศึกษา ครู กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน และผู้วิจัย จึงมีความประสงค์จะพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก

ขั้นที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก กรณีศึกษา : โรงเรียนวัดท่าใหม่ โรงเรียนวัดศรีวังค์ และโรงเรียนวัดลาดระโห่ง

วันที่ 5 พฤศจิกายน 2548 ผู้วิจัยได้จัดประชุมโดยเชิญ ผู้บริหารสถานศึกษา ครู กรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน (ดังปรากฏรายชื่อในภาคผนวก ข) ทำการสนทนากลุ่ม ประเด็นพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก เพื่อร่วมกันพัฒนาแนวทางในการจัดทำร่างแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ ที่เหมาะสมสำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก นำแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ที่ได้ให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความเหมาะสม โดยผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน แล้วเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแนะนำ นำมาดำเนินการแก้ไข ปรับปรุงตามคำแนะนำ จึงได้สรุปออกมาเป็นแนวทางในการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ ที่มีความเหมาะสมกับสถานศึกษาขนาดเล็ก มีขั้นตอนในการดำเนินงาน 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นที่ 1 วางแผนการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา

1. ศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการดำเนินงานการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา
2. วิเคราะห์สภาพปัญหาการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ในสถานศึกษา
3. สำรวจสภาพความพร้อมด้านศักยภาพของโรงเรียน
4. จัดประชุมชี้แจงให้ครูผู้สอนเห็นความสำคัญและคุณค่าของการนำภูมิปัญญาท้องถิ่นไปใช้ในการจัดการเรียนการสอน
5. ระดมกำลังด้านทรัพยากรภายในสถานศึกษาและชุมชนเพื่อพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และจัดทำจัดหาสื่อที่มีอยู่มาประยุกต์ เป็นสื่อการเรียนรู้
6. ออกแบบการบริหารจัดการ และการจัดกิจกรรมในแหล่งเรียนรู้
7. แต่งตั้งคณะทำงานการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้
8. กำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายในการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้
9. กำหนดวิธีการและระยะเวลาการดำเนินงานตามแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้
10. ประชาสัมพันธ์ให้นักเรียนและประชาชนทราบ

ขั้นที่ 2 การดำเนินงานและเก็บรวบรวมข้อมูลการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้

1. นำแผนงาน โครงการ กิจกรรม ไปสู่การปฏิบัติงาน
 2. พัฒนาบุคลากร โดย การจัดประชุม การเข้ารับการอบรมสัมมนา ศึกษาดูงาน ค้นคว้า
 3. จัดการทรัพยากร กำหนดบทบาทหน้าที่ งบประมาณ อาคารสถานที่
 4. ดำเนินการปฏิบัติงานตามแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ตามกำหนดเวลา
- ในแผนปฏิบัติการ
5. ส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ให้ครูจัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้แหล่งเรียนรู้ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าใช้ โดยประชาสัมพันธ์ จัดนิทรรศการ จัดสัปดาห์แห่งการเรียนรู้
 6. จัดให้มีการใช้สื่อเทคโนโลยี และจัดกิจกรรมที่หลากหลายรูปแบบ ส่งเสริมให้มีการทดลอง ปฏิบัติกิจกรรมจริงตามแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้
 7. ติดตามดูแล ปรับปรุงแก้ไข ระหว่างการดำเนินการเป็นระยะ ๆ

ขั้นที่ 3 การติดตามประเมินผล และรายงาน

1. กำหนดวัตถุประสงค์ เครื่องมือ และระยะเวลาในการติดตาม ประเมินผลตามแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา
2. ประเมินผลร่วมกันระหว่างคณะทำงาน ผู้บริการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง นักเรียน
3. นำผลที่ได้รับจากการประเมินมาวิเคราะห์และสรุป จัดทำรายงาน

4. รายงานผลการปฏิบัติงานตามแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ และนำผลการประเมินมาปรับปรุงเพื่อพัฒนางานการสนับสนุนการใช้แหล่งเรียนรู้ ครั้งต่อไป

จึงสรุปได้ว่า แนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ที่พัฒนาขึ้น ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ 1) วางแผนการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา 2) การดำเนินงานและเก็บรวบรวมข้อมูลการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ 3) การติดตามประเมินผล และรายงาน

ขั้นที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการทดลองใช้แนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก กรณีศึกษา : โรงเรียนวัดท่าใหม่

วันที่ 11 มกราคม 2549 ผู้วิจัยได้นำแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ ที่ได้พัฒนาและปรับปรุงแล้ว เพื่อให้เหมาะสมกับสถานศึกษาขนาดเล็กและง่ายต่อการนำไปปฏิบัติ มอบให้ผู้บริหารสถานศึกษา พร้อมทั้งอธิบายแนวทางการใช้คู่มือ ซึ่งประกอบด้วยขั้นตอนการดำเนินงาน แผนปฏิบัติการ และแบบประเมินผล เพื่อให้สถานศึกษาได้ศึกษาถึงขั้นตอนและแนวทางการปฏิบัติ โดยผู้วิจัยได้เข้าไปเก็บข้อมูล ทดลองใช้โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู นักเรียน กรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง เกี่ยวกับความคิดเห็นในการทดลองใช้ ปัญหาอุปสรรคและข้อเสนอแนะ ณ โรงเรียนวัดท่าใหม่ ซึ่งนำแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ไปทดลองใช้ในภาคเรียนที่ 2/2548 ตาม 3 ขั้นตอน คือ วางแผนการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษา ดำเนินงานและเก็บรวบรวมข้อมูลการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ และติดตามประเมินผล รายงานผล โดยผู้บริหารโรงเรียนวัดท่าใหม่ ออกคำสั่งและแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน ประชุมวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ โดยได้มีการสำรวจจัดทำทะเบียนแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียน แยกประเภท จัดทำเอกสารแนะนำแหล่งเรียนรู้แก่คณะครูและนักเรียน สำรวจความต้องการการใช้แหล่งเรียนรู้ของครูและนักเรียน เพื่อสนับสนุนงบประมาณในปีงบประมาณ 2549 และจัดทำปฏิทินการใช้แหล่งเรียนรู้ในภาคเรียนที่ 2 ครูผู้สอนดำเนินการใช้แหล่งเรียนรู้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ตามขั้นตอนคู่มือแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้

วันที่ 25 มีนาคม 2549 ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่โรงเรียนวัดท่าใหม่ เพื่อเก็บข้อมูลในการใช้แนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้กับสถานการณ์จริง โดยการสัมภาษณ์ ให้ผู้บริหารสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง และนักเรียน หลังจากการทดลองใช้แนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ตามขั้นตอนทั้ง 3 ขั้นตอน พบว่า

แนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ มีประโยชน์ อำนวยความสะดวก ช่วยให้การวางแผน การจัดการเรียนการสอน และส่งเสริมการเรียนของนักเรียนให้ดียิ่งขึ้น

ผลการใช้แนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ ในขั้นที่ 3 พบว่า โรงเรียนวัดท่าใหม่ สามารถปฏิบัติตามการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กได้ ทุกคนมีความเห็นตรงกันว่ามีความเหมาะสมเป็นไปได้

จึงสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา และคณะครูสามารถปฏิบัติตามการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ได้ทั้ง 3 ขั้นตอน และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกคนมีความเห็นตรงกันว่า แนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ มีความเหมาะสมกับสถานศึกษาขนาดเล็ก

ขั้นที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลการประเมินผลการใช้แนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก กรณีศึกษา : โรงเรียนวัดท่าใหม่

วันที่ 29 มีนาคม 2549 ผู้วิจัยได้ลงพื้นที่โรงเรียนวัดท่าใหม่ เพื่อสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน ประเมินความพึงพอใจ ในการใช้แนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก ผลการวิจัยพบว่า จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน โรงเรียนวัดท่าใหม่ มีความพึงพอใจต่อแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กที่พัฒนาขึ้นในระดับมาก เนื่องจากคู่มือแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ มีประโยชน์ อำนวยความสะดวกแก่ครูผู้สอนได้มาก มีข้อมูลแหล่งเรียนรู้ ภูมิปัญญาท้องถิ่น สมบูรณ์มากขึ้น มีการวางแผนการใช้แหล่งเรียนรู้ มีรายละเอียดขั้นตอนการดำเนินงานชัดเจนทุกขั้นตอน ทำให้ผู้ปฏิบัติงานทำตามได้ง่ายขึ้น ทำงานสำเร็จรวดเร็วด้วยดี สามารถที่จะแนะนำข้อมูลแหล่งเรียนรู้ให้กับนักเรียนและชุมชนได้ ส่งเสริมให้นักเรียนรู้จักค้นคว้าข้อมูลด้วยตนเอง จากแหล่งเรียนรู้ที่มีอยู่ นักเรียนมีความสนใจในสิ่งที่เรียนและได้รับประสบการณ์จริง

จากการสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน โรงเรียนวัดท่าใหม่ ด้านความพึงพอใจต่อแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน มีความเห็นตรงกันว่ามีความพึงพอใจต่อการพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กที่ได้ใช้ เมื่อปฏิบัติตามแล้วสามารถช่วยให้การดำเนินงาน การส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ของสถานศึกษามีความชัดเจนมากขึ้น เห็นถึงปัญหาข้อบกพร่อง และสามารถหาวิธีการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้

จึงสรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา ครู คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน โรงเรียนวัดท่าใหม่ มีความพึงพอใจต่อแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็กที่พัฒนาขึ้นในระดับมาก และมีความเห็นตรงกันว่าเหมาะสมที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางการส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ สำหรับสถานศึกษาขนาดเล็ก